

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25Co/82/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118201724
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Koščo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118201724.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Košča a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Viery Zoľákovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, proti žalovanému: F. B., A.: XX.XX.XXXX, W. F. XX, XXX XX F., v konaní o zaplatenie 365,91 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 10Csp/22/2018 - 57 zo dňa 12.07.2018, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietavej časti v bode II. a vo výroku o trovách konania.

Sporovým stranám nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol v I. výroku, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 208,23 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 41,67 Eur od 27.12.2017 do zaplatenia, 5 % ročne zo sumy 41,67 eur od 27.1.2018 do zaplatenia, 5 % ročne zo sumy 41,67 eur od 27.2.2018 do zaplatenia, 5 % ročne zo sumy 41,67 eur od 27.3.2018 do zaplatenia, 5 % ročne zo sumy 41,67 eur od 27.4.2018 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V II. výroku rozsudku súd prvej inštancie žalobu žalobcu v prevyšujúcej časti zamietol a III. výrokom vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 1 ods. 2, 8, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“); § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 517 ods. 2, § 544 ods. 1, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „OZ“); § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy.

3. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázaný skutkový stav, že žalobca uzatvoril ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom dňa 26.04.2016 zmluvu o spotrebiteľskou úvere č. XXXXXX, predmetom ktorej bol bezúčelový úver klienta vo výške 1.000,- Eur. V zmluve bola ako celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť uvedená suma 1.203,92 Eur, čo mal žalovaný zaplatiť v 24 anuitných splátkach po 48,08 Eur v 26. deň kalendárneho mesiaca počnúc 26.05.2016. RPMN v zmluve bola uvedená ako 21,18 %, ročná úroková sadzba 13,9 % a priemerná hodnota RPMN 32,03 %. Termín konečnej splatnosti bol uvedený 26.04.2018. Poplatok za poskytnutie úveru predstavoval 50,- Eur a poplatok za poistenie schopnosti splácať úver 1,18 Eur mesačne. V bode 2.3 predmetnej zmluvy bolo dohodnuté, že ak klient poruší niektorú z povinností uvedených v bode 2.8 písmene c/, d/, k/ alebo n/

OP, banka je oprávnená požadovať od klienta zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 200 eur, a to za každé jednotlivé porušenie zmluvnej povinnosti. Z prehľadu splácania predloženého žalobcom súd prvej inštancie zistil, že žalovaný do 26.09.2017 uhradil z titulu úveru 791,77 Eur. V bode 8.12 Všeobecných obchodných podmienok je upravená možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru v prípade, ak sa klient dostane do omeškania s plnením svojich peňažných alebo nepeňažných povinností, alebo ak porušuje zmluvu čo i len nepodstatným spôsobom. Z opakovaného upozornenia zo dňa 26.10.2017 bolo preukázané, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu omeškaných splátok, celkovo v sume 52,54 Eur do 31.10.2017 a zároveň upozornil na uplatnenie práva v zmysle § 565 OZ. Z výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 29.12.2017 súd prvej inštancie zistil, že žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti úveru s tým, že požiadal žalovaného o úhradu celého dlhu vo výške 440,32 Eur do 08.01.2018. Súd prvej inštancie teda považoval za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 1.000,- Eur, za ktorý žalovaný zaplatil spolu 791,77 Eur. Súd prvej inštancie v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci OcéanoGrupoEditorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že nárok je dôvodný len v časti.

4. Na základe právneho posúdenia zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie považoval predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov a to z dôvodu, že v zmluve je nesprávne uvedená hodnota priemernej RPMN a to v neprospech spotrebiteľa. Uviedol, že dodávateľ musí v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. z) ZoSÚ uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere údaj o priemernej RPMN, ktorý je v zmysle citovaného ustanovenia zverejnený podľa § 21 ods. 2 ZoSÚ Ministerstvom financií SR. Súd prvej inštancie nemal pochyb o tom, že súčasťou zmluvy je aj dohoda o zmluvnej pokute (bod 2.3 zmluvy), čo je zabezpečovací inštitút podľa § 544 Občianskeho zákonníka (5. oddiel 1. hlavy 8. časti OZ - zabezpečenie záväzkov). Úver z predmetnej úverovej zmluvy bol preto úverom so zabezpečením, na čom nič nemení to, či je alebo nie je zmluvná pokuta následne v súdnom konaní uplatňovaná. Podľa MF SR zverejnených údajov o priemernej RPMN za 4. štvrtrok 2015 bola priemerná hodnota RPMN pri spotrebiteľských úveroch so zabezpečením alebo lízing vo výške do 1.500,- Eur vrátane so zmluvnou splatnosťou od 1 do 5 rokov 20,60 %. Žalobca v zmluve uviedol, že priemerná hodnota RPMN je 32,03 %, čo je zjavne údaj nesprávny. Súd prvej inštancie mal za to, že pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ nepostačuje len samotné nesprávne uvedenie hodnoty RPMN, ale kumulatívne musí byť naplnená aj druhá podmienka, a to tá, že RPMN musí byť uvedená v zmluve nesprávne v neprospech spotrebiteľa. Tu súd poznamenal, že pri hodnotení toho, či je údaj o priemernej hodnote RPMN v neprospech spotrebiteľa, platí opačný princíp ako pri hodnotení nesprávne uvedeného údaju o RPMN predmetného úveru. Nesprávne uvedená priemerná RPMN je v neprospech spotrebiteľa vtedy, keď je v zmluve uvedená vyššia, ako v skutočnosti je (tzn. ak dodávateľ v zmluve deklaruje, že priemerná hodnota RPMN obdobných úverov na trhu je vyššia, ako v skutočnosti). V tomto prípade dodávateľ (žalobca) v zmluve deklaroval, že priemerná hodnota RPMN obdobných úverov na trhu bola v rozhodnom období 32,03 %, avšak tá bola vo výške 20,60 %, čo zavádza spotrebiteľa v tom, že obdobné úvery na trhu (teda aj úvery poskytované konkurenciou) sú o vyše 11 percentuálnych bodov nevýhodnejšie ako v skutočnosti. V zmluve bola teda nesprávne uvedená priemerná RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo je dôvod, pre ktorý je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatku (§ 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ). Pre úplnosť súd prvej inštancie poznamenal, že aj keď citované ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ výslovne hovorí o "nesprávne uvedenej RPMN" a nie o priemernej RPMN, podľa názoru súdu aj priemerná ročná percentuálna miera nákladov je ročnou percentuálnou mierou nákladov. Navyše ak zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 11 ods. 1 písm. d) sankcionuje neuvedenie RPMN bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, nesprávne uvedenie priemernej RPMN v neprospech spotrebiteľa môže z hľadiska posudzovania výhodnosti/nevýhodnosti úveru spotrebiteľom pôsobiť dokonca negatívnejšie ako neuvedenie RPMN. Pokiaľ by zmluva obsahovala len údaj o RPMN (a nie údaj o priemernej RPMN), mohol by si spotrebiteľ vyhodnotiť len to, aké sú jeho celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru, avšak nie jeho výhodnosť/nevýhodnosť v porovnaní s priemerom na trhu s úvermi. Pri závere o uvedení nesprávnej priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov v neprospech spotrebiteľa, majúcej v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, vychádzal súd prvej inštancie z toho, že žalovaný by mal žalobcovi vrátiť len sumu skutočne poskytnutého úveru t.j. 1.000,- Eur, pričom žalovaný doposiaľ uhradil žalobcovi 791,77 Eur. Žalovaný má preto vrátiť žalobcovi sumu 208,23 Eur (1.000,- Eur - 791,77 Eur). V prevyšujúcej časti týkajúcej sa zvyšku istiny, ako aj zmluvných úrokov, súd prvej inštancie žalobu zamietol.

5. Súd prvej inštancie sa taktiež nestotožnil so záverom žalobcu, že úver predčasne zosplatnil listom zo dňa 29.12.2017. Podľa súdu je pravdou, že vo všeobecných obchodných podmienkach (v bodu 8.12) si účastníci zmluvy dohodli túto možnosť v prípade omeškania s plnením svojich peňažných alebo nepeňažných povinností, avšak s poukazom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru uviedol, že k zosplatneniu úveru žalobcom nemohlo dôjsť ku dňu 29.12.2017, pretože žalovaný v tom čase ešte v omeškaní nebol. K omeškaniu žalovaného došlo až nezaplatením 20. splátky splatnej dňa 26.12.2017. Žalovaný totiž splatil celkovo sumu 791,77 Eur, čo predstavuje 19 splátok po 41,67 Eur (1000 eur/24 splátok = 41,67 Eur). Až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky mohol žalobca ako dodávateľ v zmysle § 53 ods. 9 OZ uplatniť právo podľa § 565. Nakoľko vzhľadom na uvedené nemohlo dôjsť k riadnemu zosplatneniu pôžičky (spotrebiteľského úveru), úroky z omeškania by mali patriť žalobcovi vo vzťahu ku každej splátke osobitne odo dňa nasledujúceho od jej splatnosti (splátky boli splatné k 26. dňu v mesiaci). V súlade so zmenami úrokových sadzieb Európskej centrálnej banky priznal súd prvej inštancie žalobcovi nárok na úroky z omeškania od 27.12.2017 (kedy prvýkrát došlo k omeškaniu s jednotlivými splátkami) tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1, 2 C.s.p. v spojení s ustanovením § 262 ods. 1, 2 C.s.p. Vychádzal zo skutočnosti, že úspech oboch sporových strán v konaní bol približne rovnaký a preto vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

7. Proti tomuto rozsudku v časti výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodnil tým, že sa nestotožňuje s uvedenými argumentmi súdu prvej inštancie a považuje rozhodnutie za nesprávne a namieta, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.) a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.) Žalobca trvá na tom, že výpočet RPMN uvedený v úverovej zmluve je správny a v súlade so zákonom. Poukázal na to, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súčasťou zmluvy je aj dohoda o zmluvnej pokute (bod 2.3 zmluvy), čo považuje za zabezpečovací inštitút. V nadväznosti na uvedené považoval súd za správny údaj o priemernej hodnote RPMN 20,60 %, ktorý sa týkal priemernej hodnoty RPMN pri spotrebiteľských úveroch so zabezpečením alebo lízing vo výške do 1.500,- Eur vrátane so zmluvnou platnosťou od 1 do 5 rokov. Žalobca má za to, že použil správny údaj o priemernej hodnote RPMN vo výške 32,03 %, nakoľko poskytnutý úver, resp. úverová zmluva sa považuje za typ spotrebiteľského úveru „Ostatné spotrebiteľské úvery neuvedené v r. 1 až 5 vo výške do 1.500,- Eur vrátane“, tak ako je označené v priloženej tabuľke zverejnenej MF SR. Žalobca tiež predložil súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2016. V tejto súvislosti poukázal na pokyny MF SR k vyplňaniu hláseniu o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch, podľa ktorých sa zabezpečením sa rozumie dohoda na základe ktorej je veriteľ oprávnený uspokojiť svoju pohľadávku, ak dlžník nedodrží svoj záväzok alebo príde k splneniu vopred určenej podmienky, výkonom záložného práva alebo výkonom zabezpečovacieho prevodu práva. Z uvedeného je zrejme, že úver, ktorý je zabezpečený zmluvnou pokutou, na účely výpočtu a uvádzania priemernej RPMN, sa považuje za nezabezpečený. Pre úplnosť žalobca poukázal aj na splnenie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z.. Zákon nepožadoval a ani v súčasnosti nepožaduje, uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN a nepožadoval ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať, ako predpoklady pre výpočet RPMN. Zákon stanovuje len to, že sa majú tieto predpoklady v zmluve uviesť. Zároveň uvádza, že zmyslom zákona nie je bezúčelný formalizmus, ale dosiahnutie zrozumiteľnosti zmluvy pre spotrebiteľa. S poukazom na uvedenú argumentáciu, z ktorej jednoznačne vyplýva, že úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov, má žalobca za to, že k predčasnému zosplatneniu došlo práve za podmienok a v termíne, ako bolo uvedené v žalobe. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe žalobcu v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

8. Na základe doručenej výzvy súdu prvej inštancie sa žalovaný k žalobcom podanému odvolaniu nevyjadril.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.), prejednal odvolanie podané žalobcom a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p. bez toho, aby nariadil pojednávanie (§ 385 C.s.p. a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 C.s.p.). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 C.s.p.). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote termín verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods.2, § 219 ods. 1, 3 C.s.p.). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 C.s.p.) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správne.

10. Podaným odvolaním nebol napadnutý I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovie, a ktorým bol žalovaný zaviazaný na peňažné plnenie, preto v tejto časti nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť a nebolo ho možné preskúmať. Vzhľadom na suspenzívny účinok odvolania, odvolací súd preskúmal rozhodnutie len v jeho zamietavej časti a súvisiacom výroku o trovách konania.

11. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

13. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza:

14. V danom prípade odvolateľ tvrdí, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak súd síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záveroch vyvodil nesprávne právne závery. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu uvedeného nižšie súd prvej inštancie, pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti, na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkového stavu vyvodil správne právne závery.

15. Ako je zrejmé z vykonaného dokazovania vo vzťahu medzi stranami sporu bola dňa 26.04.2016 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1.000,- Eur s úrokovou sadzbou 13,90 % ročne. Žalovaný sa zaviazal úver splácať v

mesačných splátkach v počte 24 vo výške 48,08 Eur. Výška RPMN je v zmluve určená vo výške 21,18 %, priemerná RPMN predstavovala hodnotu 32,03 %, celková výška nákladov je stanovená sumou 1.203,92 Eur.

16. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne zhodnotil, že uzatvorená zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou vychádzajúc z postavenie žalobcu ako obchodníka pri výkone jeho podnikateľskej činnosti a z postavenia žalovaného ako dlžníka z úverovej zmluvy. Ide o spotrebiteľskú zmluvu a sporný vzťah je potrebné posúdiť podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, upravujúcich problematiku spotrebiteľských zmlúv a správne ustálil, že na zmluvu o úvere sa zároveň vzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

17. Zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Účelom uvádzania zákonom stanovených náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je zabezpečiť spotrebiteľovi dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú.

18. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

19. Ako poukázal súd prvej inštancie dôvodom, pre ktorý je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatkov je ten, že v zmluve je nesprávne uvedená hodnota priemernej RPMN, a to v neprospech spotrebiteľa. Údaj o priemernej RPMN je informatívny údaj, ktorého úlohou je poskytnúť spotrebiteľovi pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere okamžitú informáciu o tom, či úver, ohľadom ktorého sa chystá uzavrieť úverovú zmluvu s ohľadom na jeho RPMN (ktorá musí byť súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako jej obligatórna náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z.) je v porovnaní s obdobnými úvermi poskytovanými na trhu s úvermi výhodný alebo nie, čo môže mať rozhodujúcu váhu pri rozhodovaní spotrebiteľa o akceptácii podmienok navrhovaných dodávateľom. Dodávateľ musí v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. z) zákona č. 129/2010 Z.z. uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere údaj o priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platný k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý je v zmysle citovaného ustanovenia zverejnený podľa § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Ministerstvom financií SR zo súhrnných údajov poskytnutých veriteľmi za príslušný kalendárny štvrťrok, resp. ak je zmluva uzavretá do 15 kalendárnych dní od takéhoto zverejnenia, tak za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá dňa 26.04.2016, pričom údaje o priemernej RPMN za 1. štvrťrok r. 2016 boli zverejnené MF SR dňa 29.04.2016, teda až po uzavretí zmluvy.

20. Podľa informácií Ministerstva financií SR priemerná hodnota RPMN štvrtý štvrťrok 2015 pre spotrebiteľské úvery so zabezpečením alebo lízing vo výške do 1.500,- Eur vrátane so zmluvnou splatnosťou od 1 do 5 rokov je vo výške 20,60 % a veriteľ v zmluve o úvere uviedol hodnotu priemernej RPMN vo výške 32,03 %. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uzavrel, že nesprávne uvedená priemerná RPMN v neprospech spotrebiteľa môže z hľadiska posudzovania výhodnosti / nevýhodnosti úveru pôsobiť negatívnejšie ako samostatné neuvedenie priemernej RPMN. Odvolateľ namietal, že uviedol správny údaj o priemernej hodnote RPMN pre spotrebiteľský úver typu „Ostatné spotrebiteľské úvery neuvedené v r. č. 1 až 5 vo výške do 1.500,- Eur vrátane, ktorý bol poskytnutý žalovanému na základe zmluvy o úvere zo dňa 26.04.2016. Poukazuje na pokyn Ministerstva financií SR k vyplňaniu hlásenia o poskytnutých spotrebiteľských úveroch. K odvolaniu však pripojil nesprávne súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrťrok 2016.

21. Odvolací súd v súlade so zisteniami súdu prvej inštancie úvadžal, že súčasťou predmetnej zmluvy o úvere je ustanovenie o dohode o zmluvnej pokute (bod 2.3), cit.: „Ak klient poruší niektorú z povinností uvedených v bode 2.8 písmena (c), (d), (k) alebo (n) OP, banka je oprávnená požadovať od klienta zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 200,- Eur, a to za každé jednotlivé porušenie zmluvnej povinnosti.“

22. Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie, že zmluvná pokuta predstavuje zabezpečovací inštitút podľa § 544 Občianskeho zákonníka a na tejto skutočnosti nemení nič ani pokyn Ministerstva financií SR k vyplňaniu hlásenia o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch.

23. Zmluvná pokuta je v platnom a účinnom Občianskom zákonníku zaradená do ôsmej časti, prvej hlavy, piateho dielu pod názvom Zabezpečenie záväzkov. Nielen zo systematického hľadiska zaradenia tohto inštitútu do koncepcie Občianskeho zákonníka, ale aj z jeho samotnej povahy vyplýva, že má primárne zabezpečovaciu funkciu pre prípad nesplnenia záväzku zo strany dlžníka riadne a včas. Okrem zabezpečovacej funkcie je nesporná aj prevenčná funkcia. Zmluvná pokuta núti dlžníka plniť riadne a včas, pretože ten si uvedomuje hroziacu sankciu, s čím je spojený aj výrazný motivačný prvok pre dlžníka a snaha vyhnúť sa sankcii materiálnej povahy. Inštitút zmluvnej pokuty plní v určitom zmysle paušalizovanú náhradu škody pri porušení zmluvnej povinnosti.

24. Odvolací súd poukazuje na to, že už viaceré súdy v obdobných veciach judikovali, že v prípade spotrebiteľského úveru poskytnutého na základe zmluvy o úvere, ktorej súčasťou je zmluvná pokuta, ide o spotrebiteľský úver so zabezpečením (pozri napr. rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 05. 09. 2016, č. k. 20C/505/2015-62 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 02. 02. 2017, č. k. 3Co/243/2016-84, rozsudok Okresného súdu Svidník zo dňa 05. 12. 2016, sp. zn. 8C/24/2016, rozsudok Okresného súdu Kežmarok zo dňa 26. 01. 2018, sp. zn. 10Csp/126/2017, rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 26. 02. 2018, sp. zn. 32Csp/78/2017).

25. Z uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že ďalšie žalobcom uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

26. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd považuje za vecne správny a zákonný a vo vzťahu ku ktorému neboli zo strany odvolateľa podané žiadne námietky.

27. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil vrátane výroku o náhrade trov konania.

28. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 odsek 2 C.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a úspešný žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a vychádzajúc z obsahu spisu mu ani v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že nárok na náhradu trov odvolacieho konania sporovým stranám nepriznal.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).